

דִּטְעָמוֹ לָחֶם, מִהֵהוּא אֶתֶר, וּמֵאֵן אִיהוּ, שְׁמַיִם. דְּכַתִּיב,
 (שמות טז) הַנְּנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וּכְדִין יִדְעוּ
 וְאִסְתַּפְּלוּ בִּהְיוֹא אֶתֶר, וְעַד דְּאֶכְלוּ לֶחֶם מִהֵהוּא אֶתֶר,
 (ס"א ועד דלא אכלו לחם מאלין אתרי) לֹא יִדְעוּ מִיַּדִּי וְלֹא אֶשְׁתַּמּוּדְעוּ.
 אֶתֶּא רַבִּי יוֹסִי וּנְשָׁקִיָּה. אָמַר, וַדַּאי עַל דָּא אֶתְעַר לִוְן
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַאי, וְעַל דָּא שִׁירוּתָא
 דִּישְׂרָאֵל לְמַנְדַּע, לָחֶם הָוָה. קָמוּ וְאֶזְלוּ, עַד דִּהְווּ אֶזְלוּ,
 חָמוּ תְּרֵי דְרַמוּסְקִין, חַד דְּכַר וְחַד נוֹקְבָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
 לִית לָן מְלָה בְּעַלְמָא, דְּלֹא הוּי דְּכַר וְנוֹקְבָא, וְכָל מַה דִּי
 בְּאַרְעָא, הֵכִי נִמִּי בִּימָא.

סְתָרֵי תוֹרָה

(בראשית ל) וַיָּבֵא יַעֲקֹב מִן
 הַשָּׂדֶה בְּעָרְב. וַיָּבֵא יַעֲקֹב, דָּא
 תַּפְאָרַת קוּדִישָׁא, מִהֵהוּא שָׂדֶה
 דְּנִקִּיט כָּל בְּרַכָּאן, דְּכַתִּיב בֵּיה
 (בראשית כז) אֲשֶׁר בֵּרְכוּ יִי.
 בְּעָרְב, אִמְאֵי בְּעָרְב, אֶלֹא
 בְּעָרְב, דְּכַתִּיב, (בראשית כז)
 וַיֵּצֵא יַצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֶה
 לְפָנוֹת עָרְב. בְּזִמְנָא דְּאֶתְעַר
 יַצְחָק אָבוּי לְגַבֵּי הַאי שָׂדֶה,
 וְנִקִּיט לִיה, דְּהָא יַצְחָק לָא
 אֶתְעַר לְגַבֵּי הַאי שָׂדֶה, כִּיּוֹן

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר,
 (בראשית ל) וַיָּבֵא יַעֲקֹב
 מִן הַשָּׂדֶה בְּעָרְב וַתֵּצֵא לֵאָה
 לְקָרְאָתוֹ וְגו', וַתֵּצֵא לֵאָה
 לְקָרְאָתוֹ, מִנָּא יִדְעַת. הָא
 אָמְרוּ דְּגַעָא חֲמָרָא, וְלֵאָה
 יִדְעַת, וְנִפְקַת לִיה, וְגָרִים
 לִיה דְּנִפְק מִנָּה יִשְׁשָׁכָר.
 הָדָא הוּא דְּכַתִּיב יִשְׁשָׁכָר
 חֲמוֹר גָּרַם, אֶל תִּקְרִי גָרַם,
 אֶלֹא גָרַם דְּחֲמָרָא גָרַמָא

דְּאִסְתַּלַּק יַעֲקֹב מִתְּמֹן בְּעָרֵב,
שְׁבִיב הָאֵי שָׂדֵה לְיִצְחָק אָבוֹי,
וְאִיהוּ סָלִיק בְּהָהוּא זְמַנָּא
לְגַבֵּי עֵילָא.

מָה כְּתִיב, (בראשית ל) וַתֵּצֵא
לְאָה לְקָרְאָתוּ. אִמָּא עֲלָאָה
לְגַבֵּי בְּרָא יַחֲדָא. וַתֹּאמֶר אֵלַי
תְּבוּא, תַּחֲוֹת גְּדַפְּאֵי לְבָרְכָא
לָךְ, וּלְרוּוָאָה לָךְ בְּתַפְנוּקִין
וְעֵדוּנִין עֲלָאִין. הָא עֵידוֹן רַעוּא
וְעֵנוּגָא לְמִיָּהֵב לָךְ נִיּוּחָא
דְּרוּחָא עֲלָאָה, לְגַבֵּי הָהוּא
שָׂדֵה, עַד לָא יִתּוּקֹד בְּתוּקֹפָא
דְּיִצְחָק.

פִּיּוֹן דְּנִקְטָא לְיַעֲקֹב תַּחֲוֹת
גְּדַפְּאָה, כְּדִין (שם) וַיִּשְׁכֹּב עִמָּה
בְּלִילָה הוּא. הוּא. דְּסִתִּים
מְכֻלָּא. הוּא. דְּכָל בְּרַכָּאן וְכָל
קִדוּשֵׁין נְפֻקֵי מִתְּמֹן. יַעֲקֹב לָא
כְּתִיב אֲלָא הוּא. מֵאן דְּאִתְחַזִּי
לְאִתְעָרָא לְגַבָּה.

וְעַד דְּלָא זְמִין לְגַבָּה תַּחֲוֹת
גְּדַפְּהָא, מֵאן דְּנִקִּיט אֵינוֹן
קִדִּישָׁאן (קדוּשָׁאן) וּבְרַכָּאן לָא

לִיָּה. אִמְרַת לְאָה, וַדָּאֵי
יִדְעָנָא דָּאֵי יִיעוּל בְּמִשְׁכְּנֵי
בְּמִשְׁכְּנָא דְּרַחֵל, לִית לִי
לְאַפְקָא לִיָּה, אֲלָא אוּרִיךְ
לִיָּה הָכָא, וַיִּיעוּל בְּמִשְׁכְּנֵי.
(בראשית ל) כִּי שָׁכַר שְׁכָרְתִּיךְ
בְּדוּדָאֵי בְּנֵי, מֵאֵי
בְּדוּדָאֵי בְּנֵי, בְּגִין דְּנִיחָא
לִיָּה לְיַעֲקֹב עַל דָּא, דְּאֵלִין
מְסִייעִין לְאוּלְדָּא. וַיַּעֲקֹב
הוּא יִדַּע, דְּמִלָּה לָא קִיַּיְמָא
בְּדוּדָאֵים, אֲלָא לְעֵילָא.

פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קיג)
מוֹשִׁיבֵי עֵקְרַת הַבַּיִת
אִם הַבָּנִים שְׁמַחָה הִלְלוּיָהּ.
אָמַר רַבִּי חֲזִיא רּוּחָא
דְּקוּדְשָׁא קְאָמַר, מוֹשִׁיבֵי
(קנ"ד ע"א) עֵקְרַת הַבַּיִת, דָּא
רַחֵל. אִם הַבָּנִים שְׁמַחָה, דָּא
לְאָה. מוֹשִׁיבֵי עֵקְרַת הַבַּיִת,
דָּא עֲלִמָּא תַתָּאָה. אִם

הַבָּנִים שְׂמֵחָה (הַלְלוּיָהּ), דָּא
 עֲלָמָא עֲלָאָה, בְּגִינִי (קנ"ד ע"א)
 כֶּךָ הַלְלוּיָהּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל אֱלִין
 שְׁבֻטִין, תְּקוּנִין
 דְּלַתָּתָא אֵינּוּן, וְכֻלְהוּ
 כְּגוּוּנָא דְלַעִילָא. תָּא חֲזִי,
 כִּי שָׁכַר שְׁכַרְתִּיךָ, לְנִסְבָּא
 מִנִּיהּ גּוּפָא וּמָאן אִיהוּ תּוֹרָה. שָׁכַר שְׁכַרְתִּיךָ, לָךְ, לְגוּפָךְ
 מִמֶּשׁ. שָׁכַר (דף קנח ע"א) שְׁכַרְתִּיךָ, לְאוּלְדָא דִּיּוֹקְנָךְ.

מֵהַכָּא, מָאן דְּלַעִי בְּאוּרֵייתָא, אַחְסִין עֲלָמָא דְאַתִּי
 וְאַחְסִין אַחְסִנְתָּא דִּיעֲקֹב. אַחְסִין עֲלָמָא דְאַתִּי,
 דְּכַתִּיב יֵשׁ שְׁכָר יֵשׁ שְׁכָר, (ירמיה לא) כִּי יֵשׁ שְׁכָר לְפַעֲלַתְךָ.
 וְכַתִּיב, (משלי ח) לְהִנְחִיל אֶהְיֶי יֵשׁ וְאַצְרִיתֵיהֶם אִמְלָא.

כִּי יִלְדְּתִי לוֹ שֵׁשָׁה בָּנִים. אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, אֱלִין
 עִילָא וְתָתָא וְאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֲלָמָא. וּמָאן דְּאָרִיךְ
 בְּאַחַד, בְּעֵי לֵיהּ לְאַמְלָכָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעִילָא
 וְתָתָא, וְלְאַרְבַּע סְטָרֵי דְּעֲלָמָא, וְהֵינּוּ אַחַד.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, כְּתִיב, (שיר השירים ב) עַל הָרֵי בְּתֵר,
 וְכַתִּיב, (שיר השירים ח) עַל הָרֵי בְּשָׁמַיִם, מָאן אֵינּוּן הָרֵי
 בְּשָׁמַיִם. אֱלִין שֵׁית בְּנִין דְּלָאָה, דְּאַכְלָלָן שֵׁית אַחַרְנִין,
 וְאֵינּוּן תְּרִיסַר, וְאֵינּוּן שֵׁית. בְּגִין (רמ"א ע"א) דְּכָל חַד כְּלִיל

אַתְּמְלִי מִנְקוּדָה טְמִירָא, הַהוּא
 עֲלָמָא עֲלָאָה. וְעַל דָּא דְּוֹדָאִים
 מִתְעָרִי כְּלָא, וְכֻלָּא כְּגוּוּנָא
 דְּרֻזָּא עֲלָאָה. רְאוּבֵן מְאִי
 רְאוּבֵן, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁוִי
 שְׂמֵהֶן בְּאַרְעָא, דְּכַתִּיב (תהלים
 מו) לְכוּ חֲזוּ מַפְעֻלוֹת יְיָ אֲשֶׁר
 שָׁם שִׁמוֹת בְּאַרְצָן. (עד כּאן סְתָרֵי
 תוֹרָה).

בְּחִבְרֵיהֶּ, וְלֹאֵה עֲלֵייהוּ, לְקַיִּמָּא (תהלים קיג) אִם הַבְּנִים
שְׂמַחָה הַלְלוּיָהּ.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים כב) לֹא תִקַּח הָאִם עַל הַבְּנִים, בְּגִין
דְּאִיהוּ עֲלֵמָא דְּאִתְּכַפְּסִיא, וְלֹא אֲתַגְּלִיא, וְעַל דָּא
(שם) שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאִם וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ. בְּגִין
דְּאִיהוּ עֲלֵמָא דְּאִתְּכַפְּסִיא, וְלֹא אֲתַגְּלִיא כָּלִל.

וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ, הֵינּוּ דְּכְתִיב, (דברים ד) כִּי שֶׁאֵל נָא
לִימִים רֵאשׁוֹנִים וְגו', (שם) וְלִמְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם וְעַד
קִצֵּה הַשָּׁמַיִם. וְכֹל הַנִּי, אֶקְרוּן הָרִי בְּשָׁמַיִם, מִכָּאן וְלִתְתָּא
אֶקְרוּן הָרִי בְּתַר, (כ"ט ע"ב) דְּכְתִיב, (בראשית ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד,
וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רָאשִׁים, טוּרֵי דְּפִירוּדָא.

אֲמַר רַבִּי יִיסָא, בְּנֵי הַשְּׁפָחוֹת קְשִׁירוּ קְשָׁרִין, (קנ"ד ע"א)
אַרְבַּע קְשָׁרִין דְּאַצְטְרִיכוּ לְתַקוּנָא. וְאֲמַר רַבִּי
אַלְעָזָר, דְּבִגִין כֶּךָ נִפְקִי לְבַר אֵינּוֹן קְשָׁרִין, וְאַף עַל גַּב
דְּכֻלְהוֹן חַד, וּמִכָּאן וְלִהָלֵאָה כְּלֵהוּ חַד, בְּאוֹרַח מִיִּשְׂרָאֵל. וְעַל
דָּא, כְּלֵהוּ שְׁבַטִין סְלָקִין בְּסִהְדוּתָא דְּלַעֲיִלָא, הֵדָּא הוּא
דְּכְתִיב, (תהלים קכב) שָׁשָׂם עָלוּ שְׁבַטִים שְׁבַטֵי יִהּ עֵדוֹת
לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם ה'.

וְאֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב, (בראשית ל) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יִלְדָה
רָחֵל אֶת יוֹסֵף וְגו', מֵה חָמָא יַעֲקֹב לְמִיתָהּ
לְאוֹרְחֵיהֶּ, כִּד אֲתִילִיד יוֹסֵף, וְעַד לָא אֲתִילִיד יוֹסֵף לָא

בָּעָא לְמִיתָךְ לְאוֹרְחִיהָ. אֲלָא הָא אוּקְמוּנָהּ, דְּחָמָא
דְּאֲתִילִיד שְׁטָנָא דְעָשׂוּ.

וְתָא חֲזִי, יוֹסֵף אֲשֶׁלִים דְּדוּכְתִיָּה בְּתֵרִיָּה וַיּוֹסֶף זָכִי לִיָּה,
דְּאֲקָרִי צְדִיק, וְהָכָא סִיּוּמָא דְגּוּפָא. פִּיּוֹן דְּחָמָא
יַעֲקֹב, דְּאֲשֶׁתְּלִים גּוּפָא, בָּעָא גּוּפָא לְמַהֲךְ לְאוֹרְחִיהָ,
וְסִיּוּמָא דְגּוּפָא הוּא בְרִית. וְעַם כָּל דָּא בְּנִימֵן אֲשֶׁלִים
חוּשְׁבָנָא, דְּבִיָּה אֲשֶׁתְּלִימוֹ תְרִיסֵר.

וְאִי תִימָא, וְכִי לָא הוּוּ יַדַּע יַעֲקֹב, דְּעַד פְּעֵן לָא
אֲשֶׁתְּלִימוֹ שְׁבֻטִין, אִף עַל גַּב דְּאֲתִילִיד יוֹסֵף, מְאִי
טַעֲמָא לָא אוּרִיךְ עַד דִּיתִילִיד בְּנִימֵן וַיִּשְׁתְּלִימוֹ שְׁבֻטִין.
אֲלָא, יַעֲקֹב בְּחֻכְמָתָא עֲבַד, וּמְלָה יַדַּע. אֲמַר, וְדֵאִי אִי
אֲשֶׁתְּלִימוֹ הָכָא כְּלָהּ שְׁבֻטִין, הָא יַדַּענָא דְתִקּוּנָא
דְלַעִילָא שְׂרִיא עֲלֵיָּהּ כְּדָקָא יָאוּת. וּבְאַרְעָא דָא, לָא
לִיבְעִי דִישְׁתְּלִימוֹ, אֲלָא בְאַרְעָא קְדִישָׁא.

תָּא חֲזִי דְהָכִי הוּא, דְכֻלְּהוּ תְרִיסֵר שְׁבֻטִין, תִּקּוּנָא
דְעֻלְמָא תִתְאַה נִינְהוּ, וְכִיּוֹן דְּאֲתִילִיד בְּנִימֵן, מִיתַת
רְחֵל, וְנֻטְלָא דְדוּכְתָא הָאִי עֻלְמָא תִתְאַה, לְאַתְתְּקָנָא בְּהוּ.
וְעַל דָּא לָא אֲתִילִיד בְּנִימֵן, אֲלָא בְאַרְעָא קְדִישָׁא, הָדָא
הוּא דְכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית מו) וַאֲנִי בְבוֹאִי מִפְּדֹן מִתָּה עָלַי רְחֵל
בְּאַרְץ כְּנַעַן בְּדֶרֶךְ, וְתָמָן מִיתַת רְחֵל וְנֻטְלָא דְדוּכְתָא, הָאִי
עֻלְמָא תִתְאַה, לְאַתִּישְׁבָא בְּבֵיתָא שְׁלִימָתָא, וְכָל זְמָנָא

דְּרַחֵל קַיִימָא, עֲלָמָא תַתָּאָה לָא אַתְתַּקְנָא בְּהוּ, מִיַּת רַחֵל, נִטְלָא (ד"א ל"ג לְעִילָא) בֵּיתָא בְּשְׁלִימוּ.

וְאִי תִימָא, לֵאָה אֲמַאי לָא מִיַּת בְּהֵוּא זְמָנָא. אָלָא בְּגִין דְּבֵיתָא בְּעֲלָמָא תַתָּאָה (נ"א עֲלָאָה) אִיהוּ, וְכֹלָא מְנִיָּה הוּוּ לְאַתְתַּקְנָא, וְלֹאוּ מִעֲלָמָא עֲלָאָה (נ"א תַתָּאָה), וּבְגִין כֶּךָ לָא מִיַּת בְּהֵיָא שְׁעָתָא. וְכֹל עוֹבְדוּי דְלֵאָה בְּאַתְפְּסִיָּא אִינוּן, בְּגִין דְּעֲלָמָא עֲלָאָה אִיהוּ בְּאַתְפְּסִיָּא, וְלֹאוּ בְּאַתְגְּלִיָּא, וּבְגִין כֶּךָ לָא אַדְכַּר מִיַּתְתָּה דְלֵאָה, כְּמִיַּתְתָּה דְרַחֵל.

וְתָא חֲזִי, דְהָכִי הוּא וְדָאי. בְּגִין דְּעֲלָמָא עֲלָאָה, כֹּל מְלוּי בְּאַתְפְּסִיָּא, וְעֲלָמָא תַתָּאָה כֹּל מְלוּי בְּאַתְגְּלִיָּא. בְּגִין כֶּךָ, אַתְפְּסִיָּא לֵאָה בְּמַעְרְתָא דְכַפְלָתָא, וְרַחֵל בְּגִלּוּיָא דְאוֹרְחָא, דָּא בְּסַתְרָא, וְדָא בְּאַתְגְּלִיָּא. וּבְאַתְפְּסִיָּא עֲלָמָא עֲלָאָה אַתְרֵשִׁים, דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ל) וְתֹאמַר לֵאָה בְּאֲשֵׁרֵי כִי אֲשֵׁרוּנֵי בְנוֹת, וּבְגִין כֶּךָ קִרְאָה שְׁמִיָּה אֲשֵׁר. (בְּגִין כֶּךָ כֹּל בְּרַכָּאן (דף קנח ע"ב) דְתַרִּין עֲלָמִין בְּאַתְגְּלִיָּא וּבְאַתְפְּסִיָּא וְעַם כֹּל דָּא).

וּבְגִין דָּא, כֹּלָא חַד, דְהָא כֹּלָא הוּי מִעֲלָמָא עֲלָאָה. הָכִי נְמִי וּבְכֹל אַתְר, תַּרִּין עֲלָמִין, דָּא בְּאַתְגְּלִיָּא וְדָא בְּאַתְפְּסִיָּא. וְאַנֵּן לָא מְבָרְכִינוּן לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אָלָא בְּתַרִּין עֲלָמִין, דְכְּתִיב, (תְּחִלִּים קו) בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל (קנ"ג

(ע"ב) מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. בְּגִינֵי כָּךְ, עֲלָמָא עֲלָאָה
 קָרִינָן הו"א, וְקָרִינָן לְעֲלָמָא (שמות קל"ח ע"ב) תַּתָּאָה אַתָּה,
 בְּגִין דְּאִיהוּ בְרוּךְ מֵעֲלָמָא עֲלָאָה, עַל יְדָא דְצַדִּיק. הַדָּא
 הוּא דְכְתִיב (תהלים קלה) בְרוּךְ ה' מִצִּיּוֹן שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלַם וְגו'.
 וְדָאֵי מִצִּיּוֹן אִיהוּ בְרוּךְ. תָּא חֲזִי, כְּגוּוֹנָא דָּא (שמות לד) ה'
 ה' תָּרִין עֲלָמִין (נשא קל"ח ע"א) נִינְהוּ, דָּא בְּאַתְגְּלִיא וְדָא
 בְּאַתְכְּסִיא, וְעַל דָּא פְּסִיק טַעְמָא בְּגוּוֹיִיהוּ, וּמֵעֲלָמָא דָּא
 עַד עֲלָמָא דָּא, כֹּלָא חַד.

(בראשית לא) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יִלְדָה רָחֵל אֶת יוֹסֵף וְגו', אֲמַר (נדפס
 דף קס"ה ע"א בסתרי תורה) רַבִּי יְהוּדָה, תָּא חֲזִי, שְׁלִימוּתָא
 דְיַעֲקֹב דְלֹא בְעָא לְמִיזֵל אֶלָּא בְרִשׁוּתִיהָ דְלִבָּן. וְאִי
 תִימָא, זְמַנָּא אַחְרִינָא אֲמַאי לָא אָזִיל בְּרִשׁוּתִיהָ. אֶלָּא
 בְּגִין דְדַחִיל יַעֲקֹב, דְלֹא יִשְׁבּוֹק לִיהָ, וַיִּשְׁתַּלִּימוּ תְרִיסַר
 שְׁבֻטִין בְּאַרְעָא אַחְרָא. וְעַל דָּא פִּיּוֹן דְחָמָא דְמָטָא שְׁעָתָא
 דְבְנִימִין, בְּרַח. כְּמָה דְאַתְּ אֲמַר, וַיִּבְרַח הוּא וְכֹל אֲשֶׁר לוֹ.
 דְכִיּוֹן דְאַתִּילִיד בְּנִימִין, אַתְקִשְׁרַת שְׁכִינְתָּא בְּכֻלְהוּ
 שְׁבֻטִין, וְנִטְלָא בֵּיתָא בְּכֻלְהוּ. וַיַּעֲקֹב הוּא יַדַּע
 בְּרִזָּא דְחַכְמָתָא, דְכַד יִשְׁתַּלִּימוּ תְרִיסַר שְׁבֻטִין, דְשְׁכִינְתָּא
 תַּתְקַשְׁט וְתַתְקַשֵּׁר בְּהוּ, וְרַחֵל תָּמוּת, וְאִיהִי נִטְלָא בֵּיתָא.
 תָּא חֲזִי, הָכִי אֹלִיפְנָא, עֲלָמָא תַּתָּאָה אַתְחֲזִי לִיהָ
 לְיַעֲקֹב כְּמָה דְאַתְחֲזִי לְמֹשֶׁה, אֶלָּא דְלֹא יְכִילַת, עַד

דְּהוּוּ תְרִיסֵר שְׁבִטִין בְּבֵיתָא לְאַתְקִשְׂרָא בְּהוּ, וְכַדִּין
 אֶתְדַפְּיָאֵת (נ"א אֶתְדַחֲיִית) רַחֵל, וְנִטְלָא אִיהִי בֵיתָא בְּכֻלְהוּ
 שְׁבִטִין, וְהוּת עֲקָרָא דְבֵיתָא, וְכַדִּין (תּוּחִלִּים קִיג) מוֹשִׁבֵי
 עֲקָרַת הַבַּיִת וּדְאִי.

אֲמַר יַעֲקֹב, הָא מָטָא זְמָנָא, דְּאַשְׁתְּלִימוּ תְרִיסֵר
 שְׁבִטִין, וּדְאִי עֲלָמָא דְלְעִילָא יַחוּת הוּא לְבֵיתָא
 לְאַתְקִשְׂרָא בְּהוּ, וּמִסְכְּנוֹתָא דָּא אֶתְדַחֲיִיא קַמִּיהָ. אִי
 תָּמוּת הָכָא, לָא אַפּוּק מִהָכָא לְעֲלָמִין. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא
 בְּאַרְעָא דָּא, לָא אֶתְחַזִּי לְאַשְׁלָמָא בֵיתָא. בְּגִין כֶּךָ וַיְהִי
 כַּאֲשֶׁר יִלְדָה וְגו', עַד לָא אֶשְׁתְּלִימוּ שְׁבִטִין.

שְׁמַע רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר, וּדְאִי כָּל מְלוּי דְרַבִּי יְהוּדָה
 שְׁפִיר, וְדָא סָלִיק עַל כֻּלָּא. וְאִי תִימָא אַמְאִי לָא
 אֲזַל לִיָּה לְאוֹרְחִיָּה מִיָּד. אֶלָּא, כָּל זְמַן דְרַחֵל לָא
 מִתְעַבְרָא מִבְּנֵימִין, אֶתְעַכֵּב תַּמָּן. כִּיּוֹן דְמָטָא זְמָנָא
 דְבְנֵימִין, עָרַק וְלֹא בָּעָא רְשׁוּתָא, בְּגִין דְלֹא יִתְעַכֵּב תַּמָּן
 וַיִּתְחַבֵּר יַעֲקֹב בְּכוּלְהוּ שְׁבִטִין, בְּאַתְרָא (דְלֵא) דְאַצְטְרִיךְ.

רַבִּי אַבְא פִּתַח, (שְׁמוֹת ד) וַיִּלֶךְ מֹשֶׁה וַיֵּשֶׁב אֶל יֶתֶר חוֹתֵנּוּ
 וְגו'. תָּא חֲזִי, מֹשֶׁה רָעִי עָנָא דִּיתְרוּ חָמוּי הוּוּ,
 וְדִיּוּרִיָּה הוּוּ בֵיָּה. וְכַד בְּעִי לְמִיזַל, לָא אֲזַל אֶלָּא
 בְּרְשׁוּתָא דִּיּוּרִיָּה. וַיַּעֲקֹב דְהוּוּ שְׁלִים וְדִיּוּרִיָּה הוּוּ תְדִיר
 עַמִּיָּה דְלָבָן, אַמְאִי לָא בָּעָא רְשׁוּתָא מִנִּיהָ. אֶלָּא הָא

אֶתְמַר דְּלֹא יִגְלַגֵּל לְבֶן עַמִּיהַ גְּלוּלִין וַיִּשְׁתָּאֵר תַּמָּן. דְּהָא
בְּקַדְמִיתָא אָמַר לֵיהּ, וּמִיֵּד גְּלוּל עֲלֵיהּ גְּלוּלִין וְאִשְׁתָּאֵר
תַּמָּן, וְהִשְׁתָּא דְחִיל מַנְיָה.

אָבֵל יִתְרוֹ, לָא הָוָה הָכִי לְגַבֵּי מִשָּׁה. בְּגִין דְּלָבָן חֲרָשָׁא
הָוָה, וּבְחֲרָשָׁא הָוָה כָּל עוֹבְדוּי לְגַבֵּי דִיעֵקֵב,
וְהִשְׁתָּא לָא בְּעָא יַעֲקֹב לְאִתְעַכְבָּא תַּמָּן, דְּהָא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אָמַר לֵיהּ (בראשית לא) שׁוּב אֶל אֲרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וְגו'.

וְעַל דָּא לָא בְּעָא לְאִתְעַכְבָּא וּלְמִישְׁבֵּק פְּקוּדָא דְמַרְיָה.
תָּא חֲזִי כְּתִיב, (בראשית ל) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל וְגו', פְּתַח
וְאָמַר, (תהלים מז) לְמַנְצַח לְבַנֵּי קִרְחָ עַל עֲלָמוֹת שִׁיר.

הָאִי קָרָא, אֵית לְאִסְתַּכְּלָא בֵּיהּ, דְּרִזָּא דְחַכְמָתָא אִיהוּ.
וְכָל הַנֵּי שִׁירִין וְתוֹשְׁבֵיחֵן, דְּהוּוּ אָמְרֵי בְּנֵי קִרְחָ, כְּלָהוּ
מִחֲדַתִּין אֵינּוּן שִׁירִין וְתוֹשְׁבֵיחֵן דְּהוּוּ מְלַקְדָּמִין, וְכֵן כָּל
אֵינּוּן שִׁירִין וְתוֹשְׁבֵיחֵן דְּאָמַר דּוּד וְכָל אֵינּוּן דְּהוּוּ עַמִּיהַ,
כְּלָהוּ הוּוּ בְּרִזָּא עֲלָאָה, בְּרִזָּא דְחַכְמָתָא.

תָּא חֲזִי, עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא תַתָּאָה כְּגוּוּנָא
דְּעֲלָמָא עֲלָאָה, וְכָל אֵינּוּן סְדָרִין דְּסְדָרוּ דּוּד
וְשְׁלָמָה בְּרִיָּה, וְכָל אֵינּוּן נְבִיאֵי קְשׁוּט כְּלָהוּ (דף קנט ע"א) סְדָרוּ
כְּגוּוּנָא דְלְעִילָא.

תָּא חֲזִי, כְּגוּוּנָא דְאִיכָא מְשֻׁמְרוֹת בְּאַרְעָא, הָכִי נְמִי
בְּרַקִיעָא. דְּמִזְמַרֵּי לְמַרְיָהוּ, וְאָמְרֵי שִׁירְתָּא תְּדִיר.

וְכִלְהוּ קַיִמִין אֱלִין לְקַבֵּל אֱלִין, וְכֹלָא בְּסִדְרָן דְּשִׁירִין
וְתוֹשְׁבָחוֹן, וְהָא אוֹקְמוּהָ תְּבַרִיָּא.

עֲלָמוֹת שִׁיר, מֵאֵי עֲלָמוֹת שִׁיר. אֶלָּא כִּמָּה דַּאתְּ אָמַר,

(שיר השירים ו) שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמוֹנִים

פְּלַגְשִׁים וְעֲלָמוֹת אֵין מְסַפֵּר. מֵאֵי וְעֲלָמוֹת אֵין מְסַפֵּר.

כִּמָּה דַּאתְּ אָמַר (איוב כד) הֵישׁ מְסַפֵּר לְגִדְוִדִיו. וּבְגִין דְּלִית

לוֹן חוֹשְׁבָנָא, כְּתִיב וְעֲלָמוֹת אֵין מְסַפֵּר.

וְכִלְהוּ שׁוּרִין שׁוּרִין, מְסַחֲרָן סְדָרִין, אֱלִין לְקַבֵּיל אֱלִין,

לְזַמְרָא וּלְשַׁבְּחָא לְמַרְיָהוֹן, וְאֱלִין אֵינוֹן עֲלָמוֹת

שִׁיר. וּבְגִין דְּאִית עֲלָמוֹת דְּלָא מְזַמְרִין כְּאֱלִין, אֱלִין

אֶקְרוּן עֲלָמוֹת שִׁיר.

תִּלְתַּת (נדפס פקודי רכ"ח ע"א) סְדָרִין מִתְּפַרְשָׁן לְכָל סֵטֶר לְד'

סֵטְרֵי עֲלָמָא, וּבְכָל סְדָרָא וְסְדָרָא דְּאִיהִי לְכָל

סֵטֶר, תִּלְתַּת סְדָרִין אַחֲרָנִין. סְדָרָא קִדְמָאָה דְּלְסֵטֶר מְזַרְחָ,

תִּלְתַּת סְדָרִין אֵינוֹן. וְאֵינוֹן תְּשַׁעָּה סְדָרִין, בְּגִין דְּכָל סְדָרָא

מֵאֵינוֹן תִּלְתַּת, אִית לִיהַ תִּלְתַּת סְדָרִין, וְאִשְׁתַּכְּחוּ דְּאֵינוֹן

תְּשַׁעָּה, וְכִמָּה אֶלְפָּה וְרַבְּבָן תְּחוֹתֵיהוּ.

הַיֵּי סְדָרִין תְּשַׁעָּה, כּוּלְהוּ מִתְּנַהֲגִי בְּאַתְוּוֹן רְשִׁימָן, וְכָל

סְדָרָא אֶסְתַּכִּי לְאֵינוֹן אַתְוּוֹן רְשִׁימָן, (ס"א וְהָא אוֹקְמוּהָ וְכֵן

לְכָל סְדָרָא וְסְדָרָא, וְכִלְהוּ נְטִלֵי בְּאַתְוּוֹן רְשִׁימִין וְאֱלִין עֲלָאֵי מֵאֱלִין וְקַיִמָּאן אֱלִין עַל אֱלִין)

וּמִתְּחַבְּרָן כְּלְהוּ, וְאֶמְרֵי שִׁירְתָּא. וְכֵד אֵינוֹן אַתְוּוֹן פְּרָחֵי

גוֹ אֲוִירָא דְרוּחָא (ההוא) דִּמְמַנָּא עַל כֹּלָא, כְּדִין אֵינוֹן
 נְטִילִי, וְשִׁירְתָא אֲתַבְּסִם, וְחַד אַתְּ אֲתַבְּטֵשׁ מִתְּתָא. וְהֵהוּא
 אַתְּ סִלְקָא וְנַחְתָּא וְתֵרִין אֲתוּוֹן פֶּרְחֵי עֲלֵייהוּ, וְהֵאִי אַתְּ
 מִתְּתָא, סִלְקָא סִדְרָא מִתְּתָא לְעֵילָא וְאֲתַחְבֵּר בְּהוּ,
 וְאֲתַעְבִּידוּ תִלְתֵּת אֲתוּוֹן, כְּלָהוּ לְפּוּם אֲתוּוֹן יִה"ו, דְּאֵינוֹן
 תִּלְתֵּת גּוֹ אֲסַפְקִלְרִיא הַמְּאִירָה. מֵאִילִין אֲתַפְרְשׁוּ תִלְתֵּת
 סִדְרִין וְאֵינוֹן תֵּרִין אֲתוּוֹן, וְהֵהוּא אַתְּ דְּסִלְקָא, מִתְּחַבֵּרָא
 עֲמַהוֹן וְאֵינוֹן תִּלְתֵּת.

תָּא חַוִּי, אֵינוֹן תֵּרִין אֲתוּוֹן עֲלָאִין, דְּסִלְקִין בְּאֲוִירָא,
 אֵינוֹן כְּלִילִין דָּא בְּדָא, רַחֲמֵי בְּדִינָא. וּבְגִין כֶּךָ אֵינוֹן
 תֵּרִין, וְאֵינוֹן מֵעֲלָמָא עֲלָאָה בְּרֹזָא דְּדְכוּרָא, וְהֵאִי
 דְּסִלְקָא וְאֲתַחְבֵּרָא עֲמַהוֹן אִיהִי נוֹקְבָא, וְאֲתַכְּלִילֵת
 בְּתֵרוּוִייהוּ. כְּגֻוּנָא דְּנוֹקְבָא אֲתַכְּלִילֵת בְּתֵרֵי סֵטְרֵי,
 בִּימִינָא וּבְשִׂמְאַלָא, וְאֲתַחְבֵּרֵת בְּהוּ, הֵכִי נָמִי הֵאִי אַתְּ
 נוֹקְבָא, דְּאֲתַחְבֵּרֵת בְּתֵרֵי אֲתוּוֹן אַחֲרָנִין, וְאֵינוֹן בְּתֵרִין
 סֵטְרִין, אֵלִין עֲלָאִין, וְדָא לְתַתָּא, וְכֹלָא אִיהוּ חַד, דְּכֵר
 וְנוֹקְבָא. (בְּר) דְּכֵד אֲתַבְּרֵי עֲלָמָא, דְּאֵינוֹן אֲתוּוֹן מֵעֲלָמָא
 עֲלָאָה נִינְהוּ, דְּאֵינוֹן אֲוִלִידוּ כֹּל עֲוֹבְדִין לְתַתָּא, כְּגֻוּנָא
 דְּלֵהוֹן מִמֶּשׁ, וּבְגִין כֶּךָ מֵאֵן דִּידַע לֹוֹן וְאֲזַדְּהֵר בְּהוּ, רַחֲמִים
 לְעֵילָא וְרַחֲמִים לְתַתָּא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֵלִין אֲתוּוֹן כְּלָהוּ, דְּכֵר וְנוֹקְבָא,

לְאַתְּכַלְלָא כְּחֵדָא בְּרוּזָא דְמִיּוּן עֲלָאִין וּמִיּוּן תְּתַאִין, וְכֻלָּא
 חֵד, וְדָא אִיהוּ יְחֻוּדָא שְׁלִים. וּבְגִין כְּךָ, מֵאן דִּידַע לְהוּ,
 וְאִזְדְּהַר בְּהוּ, זַכָּאָה אִיהוּ חוּלְקִיָּה בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא
 דְּאִתִּי, בְּגִין דְּאִיהוּ עֲקָרָא דִּיחֻוּדָא שְׁלִים כְּדָקָא יְאוּת.
 תְּלַת תְּלַת מְסֻטָּרָא דָּא וּמְסֻטָּרָא דָּא, בִּיחֻוּדָא חֵדָא
 בְּשְׁלִימוּ דְּכֻלָּא. וְכֻלְהוּ רוּזָא דְּסֻדְרָא עֲלָאָה כְּדָקָא חֻזִי,
 כְּגֻוּנָא דְּלְעִילָא, דְּהֵהוּא סֻדְרָא תְּלַת תְּלַת בְּרוּזָא חֵדָא.
 סֻדְרָא תְּנַיִנָא דְּלְסֻטְרָא דְּרוּם, תְּלַת סֻדְרִין אִינּוּן לְהֵהוּא
 סֻטְרָא. וְכֻל סֻדְרָא וְסֻדְרָא תְּלַת תְּלַת, וְאִינּוּן
 תְּשַׁעָה, כְּמָה דְּאִתְּמַר. וְאַתּוּן אֶתְפְּלְגוּ הֵכִי. לְכֻל סֻטְרִי,
 לְאַתְחַבְּרָא כְּלָא כְּחֵד, בְּגִין דְּאִית אֶתּוּן בְּרוּזָא דְּנוֹקְבָא,
 וְאַתּוּן בְּרוּזָא דְּדְכוּרָא, וְאַתְחַבְּרוּ כְּלָהוּ כְּחֵדָא, וְהוּוּ חֵד
 בְּרוּזָא דְּשְׁמָא קְדִישָׁא שְׁלִים. וּלְגַבִּיָּהוּ סֻדְרִין מִמֶּנּוּן תְּלַת
 תְּלַת, כְּמָה דְּאִתְּמַר. וְכֻלָּא נִפְקָא מִסֻדְרָא דְּאַבְהֵן
 דְּלְעִילָא, כְּסֻדְרָא דְּאַתְתְּקִנָא אֶתּוּן דְּשְׁמָא קְדִישָׁא יְהוּ,
 כְּמָה דְּאִתְּמַר. הֵנִי סֻדְרִין כְּלָהוּ, מִתְּנַהֲגִי בְּאַלִּין אֶתּוּן
 יְדִיעֵן, וְנִטְלִי בְּהוּ, וְכֻמָּה חִילִין וְרַבּוּן כְּלָהוּ לְתַתָּא,
 דְּנִטְלִי וְאַתְנַהֲגִי בְּסֻדְרָא דָּא.

סֻדְרָא תְּלִיתָאָה דְּלְסֻטְרָא צְפוּן, בְּתְלַת סֻדְרִין אִינּוּן
 לְהֵהוּא סֻטְרָא, וְאִינּוּן תְּשַׁעָה. וּבְתְלַת סֻטְרִין
 תְּלַת תְּלַת לְכֻל סֻטְרָא אִינּוּן תְּשַׁעָה, וְאִינּוּן סֻדְרִין מִתְּלַת

סְטָרִין כְּמָה דְאַתְמָר. שְׁבַעַה וְעֶשְׂרִים, (דף קנט ע"ב) בְּרֹזָא
 דְאַתּוּן דְאַיְנון שְׁבַעַה וְעֶשְׂרִין. וְאַף עַל גַּב דְאַיְנון תְּרִין
 וְעֶשְׂרִין, שְׁלִימוֹ דְאַתּוּן אִיְנון שְׁבַעַה וְעֶשְׂרִין. וְהָכִי
 סְדוּרָא דְסְדָרִין אֵלִין.

שְׁבַעַה וְעֶשְׂרִין לְתַלְתָּ לְתַלְתָּ סְדָרִין לְכָל סְטָר. וְאַשְׁתַּכְּחוּ
 אֵלִין ג' מֵהָאֵי סְטָרָא דְאַיְנון ט', וְאֵלִין תְּלַת
 מֵהָאֵי סְטָרָא דְאַיְנון תְּשַׁעָה, וְאֵלִין תְּלַת דְהָאֵי סְטָרָא
 דְאַיְנון תְּשַׁעָה. אֲשַׁתְּכְּחוּ כְּלָהוּ שְׁבַעַה וְעֶשְׂרִין.

וְרֹזָא דְאֵלִין שְׁבַעַה וְעֶשְׂרִין, אִיְנון תְּשַׁעָה אַתּוּן (אִיְנון)
 דְאַיְנון בְּרֹזָא דְנוֹקְבֵי, לְאַתְחַבְּרָא בְּהוּ נוֹקְבָא, עִם
 אִיְנון תְּמַנֵּי סָרֵי סְטָרֵי אַחַרְנִין, בְּרֹזָא דְאַתְמָר (נ"א וְדָכַר),
 וְכֻלָּא אִיהוּ כְּדָקָא חֲזִי.

תָּא חֲזִי, כְּגִוּוּנָא דְאַיְנון אַתּוּן עֲלָאִין דְעֲלָמָא עֲלָאָה,
 הָכִי נְמִי אַתּוּן אַחַרְנִין לְתַתָּא. אַתּוּן עֲלָאִין
 רַבְרַבִּין, וְאַתּוּן תַּתָּאִין זְעִירִין, וְכֻלָּא דָא כְּגִוּוּנָא דָא,
 וְכֻלָּא הֵנִי רִזִּין, בְּרֹזָא דְדָכַר וְנוֹקְבָא, כְּלָא חַד בְּשְׁלִימוֹ.

השלמה מזהשמשות (סימן נ"א)

וַיִּזְכּוֹר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל, בְּשָׂרָה כְּתִיב פְּקִידָה, וּבְרַחֵל
 כְּתִיב זְכִירָה. אֲמַאי, בְּגִין דְזִכּוֹר אַתְרֵשִׁים
 בְּיַעֲקֹב דְאִיהוּ בְרִית שְׁלוֹם כֹּד אַתְעֵבִיד יוֹסֵף, וּבְמָה כֹּד
 נָטַל שׁוֹר בְּהֵדִיָּה דְלָא יִתְקִיף לְסְטָרָא אַחַרָא. וּבְגִין כֹּף

אֶת־קָרִי יוֹסֵף בְּכוֹר, דֶּה־הוּא שׁוֹר דְּנָטַל, בְּכוֹר שׁוֹרוֹ וַדָּאִי,
וְהֵהוּא שׁוֹר, שׁוֹר תָּם וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. רַבּוֹן וְשִׁלִּיט
מֵאֲרִיָּה דְּבֵיתָא, דֶּה־הוּא שׁוֹר תָּם שְׂאֲרֵי בְּגִיָּיהָ: (עד כאן

מזההשמטות)

(בראשית ל) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל, דֶּה־אָ בְּמִזְלָא תִּלְיָא,
וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב בִּיה זְכִירָה. (בראשית כא) וְה' פָּקַד אֶת
שָׂרָה, לָאוּ מִמִּזְלָא הוּהוּ. וְאִי תִימָא דֶּה־אָ בְּנִין בְּמִזְלָא
תִּלְיִין וְלֹא לְתַתָּא, הֲכָא בְּשָׂרָה לָאוּ בְּמִזְלָא הוּהוּ. אֶלָּא
וְה' כְּתִיב, כִּלְאָ כְּחֻדָּא.

אִי הָכִי אִמָּאִי כְּתִיב פְּקִידָה, אֶלָּא וַדָּאִי זְכִירָה, (דא) הוּת
מְקַדְמַת דְּנָא, וְאֶת־מִסֵּר מִפְתָּחָא דָּא לְתַתָּא, כְּמָה
דְּכְתִיב, (בראשית יז) וְאֶת בְּרִיתִי אֶקִּים אֶת יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלַד
לְךָ שָׂרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה וְגו'. וּלְבַתֶּר כְּגִוּוֹנָא דָּא, וְכִיּוֹן
דְּאֶדְפֵּר, בְּרוּזָא דְּלַעִילָא, לְבַתֶּר אֶתְמַר בְּרוּזָא דְּנוֹקְבָא
פְּקִידָה, לְמַהוּי כִּלְלָא דְּכִלְלָא כְּחֻדָּא.

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל. רַבִּי חֲזִיא פְתַח וְאָמַר, (שמות ו)
וְגַם אֲנִי שָׂמַעְתִּי אֶת נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
מִצְרַיִם מִעֲבִידִים אֲתֶם וְאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי. וְאֶזְכֹּר הָא
זְכִירָה, בְּגִין דְּאִיהוּ לְעִילָא. דֶּה־אִי מִזְלָא דְּאִיהוּ לְעִילָא
בְּדְכוּרָא, אֶתָּא עַל פְּקִידָה דְּאִיהִי בְּגִלוּתָא לְתַתָּא
בְּנוֹקְבָא. כְּגִוּוֹנָא דָּא וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל, כְּמָה דְּאֶת
אָמַר וְאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב, (שמות ג) פִּקֹּד פִּקְדֹתַי אֶתְכֶם, וְכִי פִקֹּד
 פִּקְדֹתַי, וְהָא פִּקִּידָה בְּנוֹקְבָא קִיִּמָּא וּבַהֲהוּא זְמַנָּא
 בְּגָלוּתָא הוּת, וְאִיהִי אִמְרַת פִּקֹּד פִּקְדֹתַי. אֲלָא הֲכָא אִית
 לְאַסְתַּכְּלָא, וְרוּזָא דְחֲכֻמַּתָּא הֲכָא וְאִיהִי בְּגָלוּתָא הִיךְ
 אֲתַחֲזִי לְמִשָּׁה הֲכָא, וְהִיךְ אִמְרַת פִּקֹּד פִּקְדֹתַי.

אֲלָא הֲכִי אֹלִיפְנָא שְׁמִשָּׂא כַּד נָהִיר, אִיהוּ בְּשִׁמְיָא,
 וְתוֹקְפִיָּה וְחִילִיָּה שְׁלֵטָא עַל אַרְעָא בְּכָל אַתְר.
 כְּגֻוּנָא דָּא (ישעיהו ו) מְלָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, בְּזֻמְנָא
 דְּמִקְדָּשָׁא קָאִים, מְלָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, דָּא אַרְעָא
 קִדְיִשָׁא. וְהַשְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא, אִיהִי לְעִילָא,
 וְתוֹקְפָא סַחְרָא לְהוּ לִישְׂרָאֵל לְאַגְנָא עַלִיָּהּ, וְאַף עַל גַּב
 דְּאִינוּן בְּאַרְעָא אַחְרָא.

וְתָא חֲזִי, שְׁכִינְתָא לְתַתָּא וּשְׁכִינְתָא לְעִילָא. שְׁכִינְתָא
 לְעִילָא בְּתַרִּיסַר תַּחֲוּמֵי רְתִיכִין קִדְיִשִׁין, וְתַרִּיסַר
 חִיוּוֹן עֲלָאִין. שְׁכִינְתָא לְתַתָּא בְּתַרִּיסַר שְׁבֻטִין קִדְיִשִׁין,
 וּכְדִין אֲתַכְּלִילַת שְׁכִינְתָא לְעִילָא וְתַתָּא, וְכֹלָא בְּחַד
 זְמַנָּא כְּחַדָּא. וְאַף עַל גַּב דְּבְזֻמְנָא דִּישְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא
 לְתַתָּא, לָא אֲתַתְּקַנְתָּ לְעִילָא, הֲכִי נָמִי לָא אֲתַתְּקַנְתָּ,
 בְּגִין דְּלְתַתָּא לָא אֲתַתְּקַנְתָּ, וְדָא הוּא בְּגָלוּתָא עֲמַהוּן
 דִּישְׂרָאֵל, דְּאִיהִי בְּגָלוּתָא עֲמַהוּן.

בְּמָה אֲתַתְּקַנְתָּ, לְמַלְכָּא דְּמִית בְּרִיָּה, מָה עֵבֵד כְּפָא לִיָּה

לְעַרְסִיָּה עַל אַבְלָא דְבְרִיָּה, וְלֹא אֶתְקִין לִיָּה לְעַרְסִיָּה,
 אֶלָּא נָטַל כּוּבִין וְדַרְדְּרִין, וְאֵטִיל תְּחוֹת עַרְסִיָּה, וְשָׁכַיב
 עָלֶיהָ, כֶּךָ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, פִּיּוֹן דְּאֶתְגָּלוּ יִשְׂרָאֵל,
 וְאֶתְחַרַּב מִקְדָּשָׁא, נָטַל כּוּבִין וְדַרְדְּרִין וְשׁוּי תְּחוֹתֶיהָ,
 הָדָא הוּא דְכֹתִיב, (שְׁמוֹת ג) וַיֵּרָא מִלְּאֻךְ ה' אֵלָיו בְּלִבַּת אִשׁ
 מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה. בְּגִין דְּיִשְׂרָאֵל הָווּ בְּגִלוּתָא.

פֶּקֶד פֶּקְדֹתַי אֶתְכֶם, מֵאֵן דְּלֹא קִיַּמָּא בְּרִשׁוּתֶיהָ, מֵה
 פֶּקִיד, וּמֵה עֵבִיד. אֶלָּא פֶּקֶד מְלַעֲיָלָא, פֶּקְדֹתַי
 מִלְּתַתָּא, מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּהֵאֵי זְכִירָה הִוּוּ עֲלָה
 מִקְדָּמַת דְּנָא, דְּכֹתִיב וְאֶזְכְּרֶנּוּ אֶת בְּרִיתִי. פִּיּוֹן דְּכֹתִיב
 וְאֶזְכְּרֶנּוּ, הָא זְכִירָה אֶתְמַנָּא עֲלָה, וּבְגִין כֶּךָ אֲמַרְת לְבַתֶּר
 פֶּקֶד פֶּקְדֹתַי. (דד קס ע"א) דְּהֵא סִימְנָא נְקֻטַּת מִקְדָּמַת דְּנָא.
 כְּגִוּוֹנָא דָּא שָׂרָה דְּכֹתִיב, (בְּרֵאשִׁית כ"א) וְה' פֶּקֶד אֶת שָׂרָה.
 אֲבַל הַכָּא רַחֵל דְּלֹא אֲדַפְרַת מִקְדָּמַת דְּנָא, לָא אֶתְמַר בֵּה
 פֶּקִידָה אֶלָּא זְכִירָה, וְכֹלָא בְּזְכִירָה אִיהוּ, בְּרִזָּא דְּמִזְלָא.
 רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי חֲזַקְיָה, הָווּ אֲזֵלִי מִקְפּוֹטְקִיא לְלוּד,
 וְהָווּ רַבִּי יְהוּדָה רְכִיב, וְרַבִּי חֲזַקְיָה עַל רַגְלוּי,
 אֲדַהְכִי נַחַת רַבִּי יְהוּדָה, אֲמַר מִכָּאן וְלַהֲלָאָה נִתְעַסַּק
 בְּאוֹרֵייתָא, כְּמָה דְּכֹתִיב, (דְּבָרִים ל"ב) הָבוּ גִדְּל לְיֵאלֶהִינוּ.
 אֲמַר לִיָּה אֵלּוּ הֵוִינָא תְּלַתָּא, יָאוּת הוּא דְּחַד יִימָא,
 וְתַרִּין יְתִיבוּ לִיָּה. אֲמַר לִיָּה, הֲנִי מְלִי בְּבִרְכָאן.

בְּגִין דְּאִדְכַר חַד שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְתַרִין יְתִיבוּ
 לֵיהּ. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (דברים לב) כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא הָבוּ גְדֹל
 לְאֱלֹהֵינוּ. כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא, דָּא חַד דְּמִבְּרַךְ, הָבוּ גְדֹל
 לְאֱלֹהֵינוּ, אֵלִין תַּרִין אַחֲרָנִין. אַבְל בְּאוּרֵייתָא אֶפִּילוּ תַרִי
 יְתִיבֵי וַיְהִי רְבוּ וְתוּקְפָא דְשִׁבְחָא דְאוּרֵייתָא לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא.

אָמַר לֵיהּ רַבִּי חֲזַקְיָה, לְגַבֵּי בְּרַכָּאן אַמַּאי תִּלְת. אָמַר
 לֵיהּ, הָא אוּקְמוּהָ וְאַתְמַר, דְּכְתִיב הָבוּ גְדֹל
 לְאֱלֹהֵינוּ. אַבְל רוּזָא דְמִלָּה הָכָא, דִּהָא כָּל רוּזִין דְּבְּרַכָּאן
 הָכִי אִיהוּ, חַד לְבְּרַכָּא וְתַרִין לְאַתְבָּא, בְּגִין דִּי־סִלַּק (דִּי־סִתְלַק)
 שִׁבְחָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרוּזָא דְתִלְתָּא. חַד מִבְּרַךְ
 וְתַרִין (אָמַרֵי אַמְר) דְּאוּדוּ, וְדָא הוּא קִיּוּמָא דְבְּרַכָּאן, וּבְרוּזָא
 עֲלָאָה בְּדָקָא יָאוּת, וּבְרוּזָא דְתִלְתָּא כְּמָה דְאוּקְמוּהָ.

עַד דִּהּוּי אֲזֵלִי, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תְּנִינָן, אִית זְכִירָה
 לְטַב, וְאִית זְכִירָה לְבִישׁ, אִית פְּקִידָה לְטַב, וְאִית
 פְּקִידָה לְבִישׁ. אִית זְכִירָה לְטַב, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ, דְכְתִיב
 (ויקרא כו) וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רְאוּשׁוֹנִים וְגו'. (בראשית ח) וַיִּזְכֹּר
 אֱלֹהִים אֶת נֹחַ. (שמות ב) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ. וְאִית
 זְכִירָה לְבִישׁ, דְכְתִיב, (תהלים עח) וַיִּזְכֹּר כִּי בֶשֶׂר הֵמָּה רוּחַ
 הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב. פְּקִידָה לְטַב, דְכְתִיב, (שמות ג) פֶּקֶד
 פְּקַדְתִּי אֶתְכֶם. פְּקִידָה לְבִישׁ, דְכְתִיב, (תהלים פט) וּפְקַדְתִּי

בְּשֵׁבֶט פִּשְׁעָם וּבִנְגָעִים עֲוֹנָם. וְכִלְהוּ רִזִּין עַל־אִין.
 כָּל הַנִּי זְכִירָה וּפְקִידָה לְטָב, אֵלִין אִינוּן דְּרַגִּין יְדִיעָן.
 רָזָא דְמַהִימְנוּתָא דְכֹר וְנוֹקְבָא רָזָא חֲדָא, זְכִירָה
 וּפְקִידָה, וְאֵלִין אִינוּן לְטָב. זְכִירָה וּפְקִידָה לְבִישׁ, אֵלִין
 אִינוּן רָזָא דְסִטְרָא אַחְרָא, דְקִימָא בְרָזָא דְאֵלֵהִים
 אַחְרִים, דְכֹר וְנוֹקְבָא כְחֲדָא, זְכִירָה בְהַאי, וּפְקִידָה
 בְהַאי, וְאֵלִין אִינוּן דְקִימִין תְּדִיר לְבִישׁ. וְאֵלִין לְקַבִּיל
 אֵלִין. מִהֲכָא נְפֻקִי כָּל רִזִּי דְמַהִימְנוּתָא וְכָל קְדוּשִׁין
 עַל־אִין, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ. וּמִהֲכָא נְפֻקִי כָּל זִינִין בִּישִׁין וְכָל
 מוּתָא, וְכָל סִטְרִין וְזִינִין בִּישִׁין בְּעֵלְמָא וְאוּקְמוּהָ. וְדָא
 בְּהַפּוּכָא מִן דָּא.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, הָכִי הוּא וְדָאִי, וּזְפָאָה אִיהוּ, מֵאֵן
 דְחוּלְקִיָּה אֲתַקִּיִּים בְּסִטְרָא טְבָא, וְלֹא יִרְכִין גְּרַמִּיָּה
 לְסִטְרָא אַחְרָא, וַיִּשְׁתַּזְיַב מְנַהוּן. אָמַר לִיָּה רַבִּי יְהוּדָה,
 הָכִי הוּא וְדָאִי, וּזְפָאָה מֵאֵן דְיִכִּיל לְאַשְׁתַּזְבָּא מְנִיָּה
 מִתְּהוּא סִטְרָא, וּזְפָאִין אִינוּן צְדִיקָאִי, דְיִכִּיל לְאַשְׁתַּזְבָּא
 מְנִיָּהוּ, וְלֹאֲגַחָא קֶרְבָּא בְּתֵהוּא סִטְרָא.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה בְּמָה. פֶּתַח וְאָמַר, (משלי כד) פִּי
 בְּתַחֲבוּלוֹת תַּעֲשֶׂה לְךָ מִלְחָמָה וְגו'. מֵאֵן מִלְחָמָה,
 דָּא מִלְחָמָה דִּתְהוּא סִטְרָא בִישָׁא, דְאַצְטְרִיךְ בַּר נֶשׁ
 לְאַגְחָא בֵּיהּ קֶרְבָּא, וְלִשְׁלִטָּאָה עֲלוּי וְלֹאֲשְׁתַּזְבָּא מְנִיָּה.

תָּא חֲזִי, דִּיעֲקֹב הָכִי אֲשֶׁת־דֵּל לְגַבֵּי עֵשׂוֹ, בְּגִין הָהוּא
 סֵטְרָא דִּילֵיהּ. לְאִתְחַכְמָא עֲלוּי וּלְמִיזַל עֲמִיּה
 בְּעֲקִימוּ בְּכַל מַה דְּאַצְטְרִיךְ, בְּגִין לְשִׁלְטָאָה עֲלוּי בְּרִישָׁא
 וְסוּפָא, וְכֹלָא פְּדָקָא יְאוּת. וְרִישָׁא וְסוּפָא פְּחָדָא דָּא
 פְּגֻוּנָא דָּא, פְּמַה דְּכִתִּיב, (בראשית כד) בְּכִרְתִּי, וּלְבַת־
 בְּרַכְתִּי, שִׁירוּתָא וְסוּפָא פְּחָדָא, דָּא פְּגֻוּנָא דָּא. בְּגִין
 לְשִׁלְטָאָה עֲלוּי בְּאוּרַח מִיִּשְׂרָאֵל פְּדָקָא חֲזִי לֵיהּ. וּבְגִין כֶּף
 זַכָּאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּאַשְׁתְּזִיב מִנֵּיהּ, וַיְכִיל לְשִׁלְטָאָה
 עֲלֵיהּ.

תָּא חֲזִי, זְכִירָה וּפְקִידָה לְטַב אֵינּוֹן פְּחָדָא בְּרוּזָא
 דְּמַהִימְנוּתָא, וְזַכָּאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּאַשְׁתְּדֵּל בְּתֵר
 מַהִימְנוּתָא, פְּמַה דָּאִתְ אָמַר, (הושע יא) אַחֲרֵי ה' יִלְכוּ פְּאַרְיָה
 יִשְׂאָג וְגו'. אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה הָכִי הוּא וְדָאֵי.
 וְתָא חֲזִי, בַּר נָשׁ כַּד צִלֵּי צְלוּתֵיהּ, לָא יִימָא עֲלֵיהּ זְכָרְנִי
 וּפְקִידְנִי. בְּגִין דְּאִיכָּא זְכִירָה וּפְקִידָה לְטַב, וְזְכִירָה
 וּפְקִידָה (דף קט ע"ב) לְבִישׁ, וְזַמִּינִין לְנִטְלָא מְלָה מִן פּוּמָא,
 וְאַתְיִין לְאַדְפְּרָא חוּבוּי דְּבַר נָשׁ וְלַעֲנָשָׁא לֵיהּ. בַּר אֵי
 אִיהוּ זַכָּאָה שְׁלִים, דְּכַד בְּדָקִי חוּבוּי, הָהִיא זְכִירָה וּפְקִידָה
 לְבִישׁ לָא יִשְׁכַּחוּן לֹוֹן, כְּגוֹן עֲזָרָא דְּאָמַר (נחמיה יג) זְכָרָה לִי
 אֱלֹהֵי לְטוּבָה.

דְּהָא בְּכַל אַתְר, דְּבַר נָשׁ צִלֵּי צְלוּתֵיהּ, יְכַלִּיל גְּרַמִּיָּה

בֵּין סִגְיָאִין בְּכֻלָּא דְסִגְיָאִין. וְתָא חֲזִי שׁוֹנְמִית, כִּד אָמַר
 לָהּ אֱלִישָׁע, (מלכים ב ד) הֵישׁ לְדַבֵּר לָךְ אֶל הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל
 שַׂר הַצָּבָא. הֵישׁ לְדַבֵּר לָךְ אֶל הַמֶּלֶךְ, הֵהוּא יוֹמָא, יוֹם
 טוֹב דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַזֶּה, וְהֵהוּא יוֹמָא דְמַלְכוּתָא דְרִקְיָעָא
 שְׁלִטָא לְמִידָן עֲלֵמָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶקְרִי מֶלֶךְ
 הַמְשֻׁפֵּט בְּהֵהוּא זְמַנָּא. וּבְגִין כֵּךְ אָמַר לָהּ, הֵישׁ לְדַבֵּר לָךְ
 אֶל הַמֶּלֶךְ.

מָה כְּתִיב, (מלכים ב ד) וְתֹאמַר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יוֹשֶׁבֶת. מֵאִי
 קָאמְרָה. לֹא בְעֵינָא, לְמַהוּי רְשִׁימָאָה לְעֵילָא, אֶלָּא
 לְאַעְלָאָה רִישָׁאִי בֵּין סִגְיָאִין, וְלֹא לְאַפְקָא מְכֻלָּא
 דְלַחוּן. וְכֵךְ בְּעֵי לִיָּה לְבַר נָשׁ, לְאַתְכֻלָּא בְּכֻלָּא
 דְסִגְיָאִין וְלֹא לְאַתְיִיחְדָּא בְלַחוּדוּי, בְּגִין דְלֹא יִשְׁגַּחוּן
 עֲלֵיהּ, לְאַדְכָּרָא חוּבוּי כְּדִקְאֻמְרוּן.

פֶּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר (איוב לח) הִנְגְלוּ לָךְ שַׁעְרֵי מוֹת
 וְשַׁעְרֵי צְלָמוֹת תִּרְאֶה. הַאי קָרָא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא אָמַר לִיָּה לְאִיּוֹב, כִּד חָמָא דְאִיּוֹב דְחִיק גְרַמִּיָּה עַל
 דִּינּוּי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

תָּא חֲזִי, אִיּוֹב אָמַר (איוב יג) הֵן יִקְטְלֵנִי לוֹ אֵיחַל, כְּתִיב
 לֹא בְּאֵלֶיךָ וְקָרִי לוֹ בּוֹא'וֹ, וְכֻלָּא אִיְהוּ. אָמַר לִיָּה
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְכִי אָנָּא קְטִיל בְּנֵי נְשָׂא, הִנְגְלוּ לָךְ
 שַׁעְרֵי מוֹת וְשַׁעְרֵי צְלָמוֹת תִּרְאֶה, כִּמָּה תִרְעִין אִינּוֹן

פְּתִיחַן בְּהֵוֵא סִטְרָא. וּמִוֹתָא שְׁלֵטָא עַלֵייהוּ, וּכְלָהוּ
 סְתִימִין מִבְּנֵי נֶשָׂא, (ס"א וְלֹא יִכְלִין לְאַסְתַּמְרָא מִנֵּיהוּ בְּגִין דְּאִינוּן סְתִימִין מִבְּנֵי
 נֶשָׂא) וְלֹא יִדְעִין אִינוּן שְׁעָרִים.

וְשְׁעָרֵי צִלְמוֹת תְּרַאָהּ. מֵאן אִינוּן שְׁעָרֵי מוֹת וּמֵאן
 אִינוּן שְׁעָרֵי צִלְמוֹת. אֵלֹא מוֹת וְצִלְמוֹת כְּחֻדָּא
 אִינוּן, וְזוּוּגָא חֻדָּא אִינוּן. מוֹת הָא אֲתַמֵּר, דָּא מְלֵאךְ
 הַמּוֹת, וְהָא אוּקְמוּהָ. צִלְמוֹת, צִל מוֹת. הָאֵי אִיְהוּ מֵאן
 דְּרַכִּיב עֲלֵיהָ, וְאִיְהוּ צִלָּא דִּילֵיהָ, וְתוּקְפָא דִּילֵיהָ,
 לְאִזְדוּוּגָא כְּחֻדָּא, בְּקִשׁוּרָא חַד וְאִינוּן חַד.

וְכָל אִינוּן דְּרַגִּין דְּנַפְקֵי מִנֵּיהוּ וּמִתְקַשְׁרֵן בְּהוּ אִינוּן
 שְׁעָרִים דְּלֵהוּן כְּמָה דְּלַעֲיֵלָא, כְּמָה דָּאֲתָא אֲמַר,
 (תְּחֵלִים כּד) שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאִשִׁיכֶם וְגו'.

וְאֵלִין (אִינוּן שְׁעָרִים)
 אִיקְרוּ נְהַרִין וְנַחֲלִין, שִׁית סִטְרִין דְּעַלְמָא. אוּף הֲכִי אִינוּן
 שְׁעָרֵי מוֹת, וְשְׁעָרֵי צִלְמוֹת מִסִּטְרָא אַחֲרָא, דְּרַגִּין יִדְעֵן
 דְּשִׁלְטִין בְּעַלְמָא. שְׁעָרֵי מוֹת וְשְׁעָרֵי צִלְמוֹת, דָּא נוּקְבָא
 וְדָא דְכוּרָא, וְתִרוּוִיְהוּ כְּחֻדָּא.

וְעַל דָּא, אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֵיה לְאִיּוֹב, בְּגִין כָּל
 אִינוּן מְלִין, דְּאִיְהוּ אֲמַר (אִיּוֹב ז) כָּלָה עָנָן וַיִּלֶךְ כִּן
 יוֹרֵד שְׂאוּל לֹא יַעֲלֶה, וְכָל אִינוּן שְׂאֵר מְלִין. אֲמַר
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הִנְגְלוּ לָךְ שְׁעָרֵי מוֹת, לְמַנְדַּע דְּהָא
 כְּלָהוּ בְּרִשׁוֹתֵי, וְכָלָהוּ זְמִינִין לְאַתְבַּעְרָא מֵעַלְמָא,
 דְּכַתִּיב, (יִשְׁעִיָה כּד) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֹצַח וְגו'.